

ZASADY ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA SYSTEMU WYKRYWANIA I ALARMOWANIA NA TERENIE GMINY MIASTA LIPNA

ROZDZIAŁ I – Postanowienia ogólne

§ 1. Wykrywanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie ludności realizowane jest w oparciu o System Wykrywania i Alarmowania (SWA). System ten przygotowuje się i organizuje w czasie pokoju, a rozwija w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń dla ludności i środowiska w czasie pokoju lub podczas podwyższania gotowości obronnej państwa.

§ 2. System wykrywania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania polega na:

- 1) uzyskaniu informacji o zbliżaniu się lub stwierdzeniu faktu o wystąpieniu na określonym terenie zagrożenia życia i zdrowia ludzi, związanego ze stosowaniem środków rażenia, wystąpienia klęsk żywiołowych, awarii obiektów technicznych, skażeń chemicznych, promieniotwórczych, zakażeń biologicznych, powodzi i pożarów lub innych podobnych zdarzeń,
- 2) określaniu rodzaju, miejsca, skali i możliwych skutków zaistniałych zagrożeń oraz wyznaczaniu niebezpiecznych stref,
- 3) ostrzeganiu i alarmowaniu ludności o zbliżającym się zagrożeniu oraz informowaniu o zalecanych zasadach postępowania ludności w określonej sytuacji.

§ 3. Cele ostrzegania i alarmowania:

- 1) unikanie strat w ludziach i środkach materialnych w sytuacji wystąpienia zagrożenia lub zdarzenia mającego charakter katastrofy,
- 2) zostaną osiągnięte poprzez:
 - a) działania zapobiegawcze,
 - b) monitorowanie stanu środowisk, w których powstają zagrożenia,
 - c) zapewnienie obiegu informacji między organami zarządzającymi w sytuacji wystąpienia zagrożenia, przekazanie ludności informacji o zagrożeniu w odpowiednim czasie.

§ 4. Podstawowe informacje:

- 1) alarm- sygnał emitowany z dowolnego źródła informujący o wykryciu skażenia lub wystąpieniu sytuacji kryzysowej, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny,

- 2) alarmowanie – działanie mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do właściwych terytorialnie władz, służb i do ludności na danym terenie, informującego o zagrożeniu skażeniem lub o sytuacji kryzysowej, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny,
- 3) monitorowanie skażeń – systematyczna obserwacja prowadzona w określonych geograficznie punktach lub obszarach w celu wykrywania uwolnionych do środowiska materiałów powodujących skażenie lub w celu stwierdzenia zmian stopnia tego skażenia,
- 4) ostrzeganie – działania mające na celu przekazanie komunikatów i informacji wyprzedzających, o prawdopodobnych zagrożeniach i zalecających podjęcie działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruujących o sposobach wykonania takich działań,
- 5) powiadamianie – przekazanie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, określonych informacji mających na celu zaalarmowanie właściwych władz i ludności o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu oraz przekazanie informacji dotyczących sposobu postępowaniu w danym przypadku,
- 6) skażenie – zanieczyszczenie środowiska, w szczególności gruntu, wody, powietrza, żywności, pasz oraz powierzchni ciała ludzi lub zwierząt, niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi, materiałami promieniotwórczymi lub zakaźnymi czynnikami biologicznymi, niezależnie od ich rodzaju i czasu ich oddziaływania,
- 7) systemy wykrywania i alarmowania o skażeniach – powiązane organizacyjno- technicznie elementy przeznaczone do identyfikacji skażeń, gromadzenia, przetwarzania i wstępnej analizy informacji o uwolnieniu do środowiska toksycznych środków chemicznych, materiałów promieniotwórczych, zakaźnych czynników biologicznych i powstaniu ognisk zakażeń, a także o powstałych w następstwie takich zdarzeń skażeniach oraz o potencjalnych źródłach tych zagrożeń,
- 8) wykrywanie skażeń – działanie realizowane w określonym rejonie i czasie w celu potwierdzenia lub wykluczenia obecności niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, materiałów promieniotwórczych i zakaźnych czynników biologicznych,
- 9) zakażenie – skutki skażenia ludzi, zwierząt lub roślin zakaźnymi czynnikami biologicznymi.

ROZIDZAŁ II – Funkcjonowanie systemu wykrywania i alarmowania

§ 1. Funkcjonowanie SWA na terenie Gminy Miasta Lipna odbywa się o dotychczas istniejące jednostki organizacyjne systemu wykrywania a alarmowania, określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 2. W celu zapewnienia sprawnego rozwinięcia i funkcjonowania oraz gotowości systemu, ustala się następujące zasady działania SWA:

1) SWA osiąga pełną gotowość do działania przez rozwinięcie jednostek organizacyjnych w miejscach formowania. Czas rozwinięcia i osiągnięcia gotowości, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 zarządzenia, określa komendant w planie działań,

2) formacje obrony cywilnej wchodzące w skład SWA działają na podstawie planów działania, opracowanych przez komendantów tych formacji. Sposób tworzenia planu działania określają ramowe zasady sporządzania planu działania i dokumentowania na potrzeby SWA, uregulowane w załączniku nr 3 do zarządzenia,

3) plany, o których mowa w pkt 2, zatwierdzają szefowie obrony cywilnej tworzący formacje,

4) w stanie stałej gotowości obronnej państwa terenowe organy obrony cywilnej, obowiązani są do:

a) utrzymania stopnia obsady osobowo- kadrowej formacji według danych wykazanych w planie działania,

b) aktualizowania planów działania poszczególnych formacji,

5) jednostki SWA współdziałają ze służbami i instytucjami, których statutowa działalność jest związana z monitorowaniem zjawisk stanowiących zagrożenie dla ludności oraz koordynują ich działania w czasie wystąpienia tego zagrożenia. Współdziałanie to polega na wzajemnej wymianie informacji uzyskanych w toku własnej statutowej działalności, a mających bezpośredni lub pośredni związek z występowaniem zagrożeń ludności, ich wykrywaniem oraz informowaniem, ostrzeganiem i alarmowaniem,

6) w sytuacji nadzwyczajnej Szef Obrony Cywilnej może doraźnie określić sposób postępowania dla jednostek współdziałających, adekwatny do sytuacji.

§ 3. Całkowite lub częściowe rozwinięcie systemu następuje na podstawie § 3 ust. 1 pkt 4 zarządzenia,

§ 4. W czasie pokoju Szef Obrony Cywilnej Gminy Miasta Lipna może zarządzić rozwinięcie SWA na administrowanym terenie w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska, a także przeprowadzenia treningów i ćwiczeń.

§ 5. Jednostki organizacyjne SWA po rozwinięciu systemu, działają na zasadach całodobowych dyżurów chyba, że Szef Obrony Cywilnej postanowi inaczej; przepis § 3 ust. 1 pkt 4 zarządzenia stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ III – Zadania i organizacja

§ 1. SWA organizuje się na szczeblu gminnym, zgodnie z zasadami Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania – KSWSiA.

§ 2. Obszar odpowiedzialności jednostek organizacyjnych SWA ustala się według podziału terytorialnego:

1) na szczeblu miasta i gminy:

a) drużyna wykrywania i alarmowania (dwa -1) przy Urzędzie Miejskim w Lipnie.

§ 3. Podstawowe zadania jednostek organizacyjnych wskazanych w rozdziale II § 1 określają wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie normatywów, w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej.

§ 4. Szczegółowe zadania:

1) wykrywania i rozpoznawanie skażeń,

2) pobieranie próbek i określanie stopnia skażenia i zakażenia produktów żywnościowych, wody, powietrza i gleby,

3) oznaczenie stref niebezpiecznych,

4) wstępna prognoza skutków zagrożeń,

5) przekazywanie danych o zagrożeniach (w tym skażeniach) do jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających,

6) przekazywanie komunikatów i sygnałów alarmowych dla ludności oraz powiadamiania sił ratowniczych,

7) określanie skutków zdarzeń oraz prognozowanie ich rozwoju,

8) informowanie ludności o zalecanych sposobach postępowania,

9) wymiana informacji z sąsiednimi gminami, powiatami i województwami oraz innymi jednostkami organizacyjnymi według przyjętych procedur,

10) okresowe prowadzenie pomiarów skażeń,

11) podejmowanie działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruowanie o sposobach wykonania takich działań,

12) opracowywanie informacji, wniosków i propozycji dla organów kierowania w gminie, w zakresie rozwoju sytuacji kryzysowej oraz przeciwdziałaniu skutkom potencjalnych i zaistniałych zagrożeń,

13) prowadzenie nasłuchu w radiowej sieci ostrzegania,

§ 5. Na terenie Gminy Miasta Lipna:

1) szef obrony cywilnej:

a) powołuję drużynę wykrywania i alarmowania, przepis § 5ust. 3 zarządzenia stosuje się odpowiednio,

b) wytypuje przedsiębiorstwa, obiekty i jednostki organizacyjne, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt zarządzenia SWA, w których nie powołano drużyny wykrywania i alarmowania, ale których służby dyżurne działają w ramach systemu wczesnego ostrzegania i będą realizowały zadania określone w tym systemie dla potrzeb obrony cywilnej,

c) będzie sprawował nadzór nad opracowaniem i aktualizacją niezbędnej dokumentacji dla utworzonych drużyn wykrywania i alarmowania, ich wyposażenia w sprzęt specjalistyczny oraz szkolenie.

ROZDZIAŁ IV – Zasady przekazywania informacji i alarmowania.

§ 1. Metody i sposoby przekazywania informacji określone są obowiązującymi normami i standardami ogólnokrajowymi oraz przepisami resortowymi (zarządzenie SWO i „Wykaz Abonentów Radiowej Sieci Zarządzania Wojewody”). W sytuacji awaryjnej Szef Obrony Cywilnej może doraźnie ujednolicić sposób postępowania dla jednostek współdziałających o różnym podporządkowaniu.

§ 2. Ustala się następujące zasady przekazywania informacji w SWA dla jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających:

1) natychmiastowe przekazywanie informacji:

a) o wykryciu wybuchu jądrowego,

b) o wykryciu skażenia promieniotwórczego – natychmiast po wzroście mocy dawki tła promieniowania gamma powyżej dwukrotnej wartości oraz po ponownym jej wzroście o dowolną wartość,

c) o wykryciu skażeń chemicznych – natychmiast po zaobserwowaniu użycia bojowych środków trujących lub wyzwoleniu niebezpiecznych materiałów chemicznych i określeniu kierunku przesuwania się obłoku skażonego powietrza oraz po określeniu rodzaju środka lub materiału i ewentualnej granicy terenu skażonego (zasięgu obłoku skażonego powietrza).

d) o wykryciu innych zagrożeń – określając rodzaj zagrożenia,

e) o awarii i katastrofie oraz wzroście mocy dawki promieniowania szkodliwego dla organizmu,

f) o zagrożeniach naturalnych: powodziach, pożarach i sytuacjach wywołanych anomaliami pogodowymi,

2) okresowo przekazuje się informacje dotyczące pomiarów mocy dawki promieniowania gamma, kontroli napromieniowania ludności, skażenia komponentów środowiska i żywności oraz warunków meteorologicznych. Częstotliwość przekazywanych okresowo informacji określa się według odrębnych ustaleń,

3) treść przekazywanych informacji przechowuje się na nośnikach trwałych tj. pamięci zewnętrznych, płyty CD i DVD lub w teczkach w postaci dziennika działania w formie papierowej.

§ 3. Ustala się ogólne zasady ostrzegania i alarmowania:

1) rodzaje alarmów, treść komunikatów ostrzegawczych, sygnały alarmowe i sposób ich ogłaszania określa załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 96) w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich występowaniu oraz właściwości organów w tych sprawach,

2) za upowszechnienie sygnału, o których mowa w pkt 1, wśród ludności odpowiedzialni są szefowie obrony cywilnej,

3) przekazywanie informacji o zagrożeniach, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych odbywa się w pierwszej kolejności za pośrednictwem dostępnych środków łączności oraz środków masowego przekazu m.in.

a) Regionalny System Ostrzegania – RSO,

b) aplikacji werbowych i komórkowych,

c) internetu i innych,

4) dopuszcza się przekazywanie ostrzeżeń i alarmowanie ludności w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie,

5) organy administracji publicznej oraz inni dysponenti systemów lub środków łączności zapewniają możliwość ich wykorzystania na potrzeby przekazywania informacji o zagrożeniach i alarmowania.

6) za stworzenie warunków do działania oraz przygotowanie do działania urządzeń alarmowych odpowiada organ administracji publicznej w zakresie swojej właściwości terytorialnej.

§ 4. Do ostrzegania i alarmowania ludności uprawnieni są Szefowie Obrony Cywilnej, o których mowa w rozdziale II § 4.

1) Ostrzeganie i alarmowanie ludności od skali i skutków:

a) o zagrożeniach niewymagających natychmiastowych działań ochronnych, informuje się ludność w komunikatach nadawanych przez środki masowego przekazu, o których mowa w rozdziale IV § 3 ust. 3. Treść komunikatu ustala Szef Obrony Cywilnej Gminy Miasta Lipna.

b) o zagrożeniach wymagających natychmiastowych działań ochronnych, o których mowa w § 2 ust. 1, informuje się ludność za pośrednictwem sygnałów powszechnego ostrzegania i alarmowania, zgodnie z § 3 ust. 1 oraz wymienionych w § 4 zał. ust.1 do załącznika SWO. O sposobie przekazania informacji decyduje Szef Obrony Cywilnej Gminy Miasta Lipna.

§ 4. Szef Obrony Cywilnej Gminy Miasta Lipna zapewnia ciągłość łączności radiotelefonicznej i telefonicznej dla potrzeb działających na ich terenie jednostek organizacyjnych SWA – w oparciu o sprzęt przewidziany w tabelach należności, określonych w Wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju, w sprawie normatywów w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej, w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji.

ROZDZIAŁ V- Wyposażenie formacji oraz siły i środki

§ 1. Podstawowe wyposażenie formacji określają wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie normatywów, w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej.

2. Szczegółowe (specjalistyczne) wyposażenie oraz siły i środki, w oparciu o wytyczne wymienione w pkt 1, zgodnie z § 5 ust.1 zarządzenia, określa i zatwierdza Szef Obrony Cywilnej na administrowanym terenie.

3. Przyjmuje się, że zasoby sprzętowe ustalane dla potrzeb obrony cywilnej z wykorzystaniem normatywu nie mogą być przewidziane tylko na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Zasoby te winny być wykorzystane w normalnych (codziennych) warunkach funkcjonowania państwa, w szczególności podczas:

- 1) działań ratowniczych,
- 2) szkoleń oraz realizacji bieżących zadań i obowiązków nałożonych na formację SWA na potrzeby obrony cywilnej,
- 3) zagrożeń generujących potrzebę udzielenia potrzebującym pomocy humanitarnej.

4. Sprzęt, o którym mowa w ust. 3 powinien być użytkowany zgodnie z jego przeznaczeniem przez komendantów formacji SWA lub osoby wymienione w planie działania.

5. Komendanci formacji, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 2 występują pisemnie do szefów OC zgodnie z właściwością, o uzupełnienie podstawowego wyposażenia formacji. Zakup sprzętu niewymienionego w ust. 1 wymaga dodatkowego pisemnego uzasadnienia i akceptacji szefa obrony cywilnej szczebla nadrzędnego.

ROZDZIAŁ VI- Przepisy końcowe

§ 1. Punktem centralnym (centrum dyspozycyjnym) SWA w Gminie Miasta Lipna jest Urząd Miejski. W ramach SWA w Urzędzie Miejskim prowadzona jest wymiana informacji z jednostkami podległymi i nadzorowanymi przez Ministra Obrony Narodowej, jednostkami

Policji i Państwowej Straży Pożarnej, służb sanitarnych, meteorologicznych, ochrony środowiska, weterynaryjnych itp. w zakresie przekazywania danych dotyczących awarii, katastrof, skażeń, zakażeń i nadzwyczajnych zagrożeń dla ludności i środowiska. Okresowo przekazywane są również dane dotyczące warunków meteorologicznych, pomiarów mocy dawki w terenie, kontroli napromieniowania, skażeń komponentów środowiska i żywności. Urząd Miejski przekazuje informacje o zagrożeniach do PCZK.

2. Do zasadniczych zadań nadzorczych i koordynacyjnych, realizowanych przez Urząd Miejski w ramach SWA, należy:

- 1) koordynacja działań elementów wchodzących w skład SWA w sytuacji wystąpienia zagrożeń, skażeń i zakażeń oraz podczas treningów i ćwiczeń,
- 2) utrzymywanie łączności ze wszystkimi jednostkami i instytucjami, wchodzącymi w skład SWA, oraz zapewnienie sprawnego obiegu informacji o sytuacji zagrożeń, skażeń i zakażeń,
- 3) zbieranie informacji z elementów SWA oraz innych dostępnych źródeł o skażeniach chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych (radiacyjnych), powstałych w wyniku zagrożeń czynnikami masowego rażenia – CBRN i innych nadzwyczajnych zagrożeniach ludności i środowiska, występujących na obszarze powiatu oraz powiatów sąsiednich,
- 4) prowadzenie analizy danych, otrzymywanych z elementów SWA oraz prognozowanie sytuacji zagrożeń, skażeń i zakażeń,
- 5) opracowanie w uzgodnieniu z pozostałymi elementami wchodzącymi w skład SWA informacji dotyczących:
 - a) utrzymywania i aktualizacji baz danych o źródłach zagrożeń,
 - b) utrzymywania odpowiednich sił i środków w gotowości do podjęcia działań oraz ich uruchamiania w przypadku wystąpienia zagrożeń,
 - c) funkcjonowania, koordynacji i interoperacyjności SWA i przekazywanie ich do rozpatrzenia właściwym organom,
- 6) prowadzenie nasłuchu sygnałów powszechnego ostrzegania ludności o zagrożeniu uderzeniami z powietrza,
- 7) utrzymanie sprawnej łączności z formacjami obrony cywilnej, wchodzącymi w skład systemu SWA,
- 8) prognozowanie i określenie rzeczywistej sytuacji zagrożeń,
- 9) opracowanie wniosków i propozycji do decyzji Burmistrza,
- 10) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności,
- 11) przekazywanie danych o zagrożeniach do sąsiednich gmin,

12) przekazywanie decyzji Burmistrza oraz organów szczebla nadrzędnego w zakresie wykrywania, rozpoznawania i alarmowania ludności.

§ 2. W celu systematycznego doskonalenia kadr systemu oraz sprawdzenia stanu technicznego infrastruktury systemu przeprowadza się treningi stałe:

1) system ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach można uruchomić w ramach zaplanowanych ćwiczeń oraz z okazji świąt państwowych.

2. Terminy ćwiczeń i treningów dla jednostek organizacyjnych zostaną określone w harmonogramie szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.